

Dosarul nr. 3r-459/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (judecător Barbacaru Igor)

DECIZIE

28 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Clima Vladislav
Guzun Maria și Dașchevici Grigore

examinând recursul declarat de Vignan Igor, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019, prin care s-a dispus acordarea lui Vignan Igor a unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de chemare în judecată, și anume pentru prezentarea cererii de chemare în judecată și înscrisurilor anexate traduse în limba de stat, și împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 12 februarie 2020, prin care în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. h) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vignan Igor către Consiliul Superior al Magistraturii privind constatarea încălcării drepturilor și libertăților reclamantului, obligarea înlăturării încălcărilor depistate și compensarea prejudiciului cauzat

c o n s t a t ă :

La data de 02 octombrie 2019 Vignan Igor a înaintat o acțiune în contencios administrativ către Consiliul Superior al Magistraturii privind constatarea încălcării drepturilor și libertăților reclamantului, obligarea înlăturării încălcărilor depistate și compensarea prejudiciului cauzat (f.d. 2-4).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019, s-a dispus acordarea lui Vignan Igor a unui termen pentru prezentarea cererii de chemare în judecată și înscrisurilor anexate, traduse în limba de stat (f.d. 10).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 12 februarie 2020, în temeiul art. 207 alin. (1) și (2) lit. h) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vignan Igor (f.d. 14).

La data de 24 iulie 2020 Vignan Igor a depus cerere de recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019 și din 12 februarie 2020, în limba rusă, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare, într-o instanță de altă jurisdicție (f.d. 16-19).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierile contestate, considerându-le ilegale și neîntemeiate pe motiv că au fost emise cu încălcarea normelor de drept procedural, or, prima instanță urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

La data de 03 august 2020, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu spre examinare în ordine de recurs judecătorului-raportor Dașchevici Grigore.

Colegiul menționează că în adresa recurentului Vignan Igor a fost expediată o notificare, prin care ultimului i s-a stabilit un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de recurs în limba de stat (f.d. 23-26), însă aceasta nu a fost recepționată de

din

către recurent din motive ce nu depind de voința instanței de recurs, pentru că destinatarul nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a ridica corespondența, ceea ce se confirmă prin informația corespunzătoare anexată la dosar, din care rezultă că plicul a rămas nereclamat (f.d. 28).

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani a pronunțat încheierile contestate la 17 octombrie 2019 și 12 februarie 2020, însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării încheierii din 12 februarie 2020. Astfel, recursul depus la 24 iulie 2020 este în termen.

Studiind materialele cauzei, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că recursul este inadmisibil. În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) din cap. III din cartea a treia Cod administrativ indică că, apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233 alin.(1) și (2) și art. 234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236 alin. (2) Cod administrativ, a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate, nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Colegiul constată la caz că, Vignan Igor a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult, recurentului Vignan Igor i-a fost acordat termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, termen care a expirat la data 01 septembrie 2020, în circumstanțele în care trimiterea poștală a fost restituită în adresa instanței la data de 22 august 2020 (f.d. 28).

În această ordine de idei, Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art. 26 Cod administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este

consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Cod administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține în speță și prevederile art. 1 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație, au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că Vignan Igor, contrar prevederilor art. 26 Cod administrativ, a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs și nu a lichidat neajunsul în termen, acordat prin notificare. Prin urmare, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în „Secțiunea 1” este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, prin prisma art. 236 alin. (2) coroborat cu art. 26 Cod administrativ, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului. Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participării la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vignan Igor împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019 și din 12 februarie 2020, sub aspectele sus-enunțate.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a explica lui Vignan Igor prin prisma art. 241 alin. (3), 236 alin. (2), 233 alin. (1), 211 alin. (1) și 207 alin. (4) ale Codului administrativ, că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-indicat, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. a), 236 alin. (2) și 26 ale Codului administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se declară inadmisibilă cererea de recurs înaintată de Vignan Igor, împotriva încheierilor Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019 și din 12 februarie 2020.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Clima Vladislav

Judecătorii

Guzun Maria

Dașchevici Grigore